

Bruksela, dnia 11 czerwca 2008 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 22/2008

WIZYTA KOMISARZ VIVIANE REDING I PAKIET TELEKOMUNIKACYJNY

1. Wizyta komisarz Viviane Reding w Parlamencie Europejskim

W dniu 3 czerwca, w posiedzeniu Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii uczestniczyła pani komisarz Viviane Reding, odpowiedzialna za społeczeństwo informacyjne i media.

Komisarz Reding rozpoczęła swoje przemówienie od prezentacji najważniejszych, w jej opinii kwestii, którymi zajmuje się dyrekcja ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów. Wspomniała o konieczności przedłużenia mandatu agencji ENISA (Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji), bowiem w przypadku, gdy nie uda się tego dokonać, wówczas ENISA przestanie funkcjonować wiosną 2009 r. Ponadto wspomniała o swoim sukcesie, jakim według niej jest coraz powszechniejsze użycie europejskiego numeru alarmowego 112. Powiedziała, że „jeszcze tak niedawno w żadnym państwie nie funkcjonował on normalnie. Było 16 spraw sądowych dotyczących niewłaściwego funkcjonowania tego numeru”. Aktualnie telefon działa w 26 państwach członkowskich, poza Bułgarią, oraz 1 na 5 obywateli wie o tym numerze. Wspomniała również o innym numerze telefonu – 116, dla zaginionych dzieci. Stwierdziła, że tylko dwa państwa członkowskie uruchomiły ten numer – Węgry i Grecja. Wyraziła swoją dezaprobatę dla takiego postępowania państw członkowskich i podsumowała, że „z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku, gdy nie ma obowiązku wprowadzenia określonych przepisów”. Nawoływała jednak do rozpowszechniania wiedzy nt. tego numeru telefonu, bo może on pomóc w odnalezieniu wielu zaginionych dzieci.

Ponadto komisarz Reding przedstawiła plany Komisji Europejskiej na najbliższe pół roku. Do głównych kwestii, którymi dyrekcja ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów będzie się zajmowała, należą:

- komunikat nt. technologii, informacji i komunikacji – jeśli chodzi o energię;
- komunikat dotyczący usług powszechnych – ich zakresu;
- kwestia przyszłości sieci i Internetu – opublikowanie komunikatu nt. protokołów internetowych oraz postępów w rozwoju sieci. Komisja chce promować IPv6 wśród dostawców aplikacji i usług sieciowych i w opinii Komisji przetargi powinny promować IPv6 jako standard dla wszystkich produktów i usług – na terenie całej Europy;
- rozwijanie strategii w zakresie możliwości i wyzwań związanych z technologią informacji radiowej (RFID – Radio Frequency Identification), która ma na celu

automatyczną identyfikację obiektów i odczyt danych drogą radiową. Chodzi przede wszystkim o kwestie ochrony prywatności, ochrony danych i bezpieczeństwa;

- uchylenie dyrektywy GSM - Komisja zaproponowała uchylenie dyrektywy dotyczącej telefonii komórkowej w 2007 roku, prace nad tym projektem trwają nadal;
- dywidenda cyfrowa - rok 2012 to w państwach Unii Europejskiej termin całkowitego wyłączenia telewizji analogowej i przejścia na emisję cyfrową. Komisja dąży do zapewnienia równowagi działań na poziomie narodowym i europejskim. Po wyłączeniu telewizji analogowej zwolnione zostaną zajmowane przez nią pasma częstotliwości. Jest to tzw. dywidenda cyfrowa, a sposób jej wykorzystania jest obecnie przedmiotem ogólnoeuropejskiej debaty. Ostatnio w Europie platformy satelitarne transmitują coraz więcej programów w formacie wysokiej rozdzielczości HD. Wprowadzanie HDTV zapowiadają również operatorzy sieci kablowych. Naziemni nadawcy występują o przeznaczenie dywidendy cyfrowej dla naziemnej HDTV. W kolejce powolne częstotliwości ustawiają się także inni użytkownicy, przede wszystkim operatorzy telefonii komórkowej nowej generacji.
- ceny za roaming - komisarz Reding zapowiedziała, że w ślad za obniżeniem opłat za rozmowy, już latem tego roku Komisja doprowadzi do obniżenia stawek roamingowych za przesyłanie krótkich informacji tekstowych (SMS) oraz większych pakietów danych (MMS). Zapowiedziała też, że skłoni operatorów telefonicznych, by w sposób przejrzysty prezentowali ceny za oferowane usługi. Dyrektywa roamingowa to jeden z najlepszych aktów legislacyjnych KE. Warto podkreślić, że niektórzy operatorzy w ogóle zrezygnowali z opłat roamingowych.
- opłaty za zakończenie połączeń - istnieje duża różnica między telefonią stacjonarną i komórkową. Nie ma spójności, jeśli chodzi o ramy regulacyjne, co do opłat za zakończenie połączeń i w opinii komisarz Reding trzeba to zmienić.
- kwestia przejścia z okablowania miedzianego na światłowody i dostępu do tych sieci nowej generacji. Sieci światłowodowe oferują dużo większą przepustowość danych niż jakakolwiek inna znana technologia telekomunikacyjna;
- pakiet telekomunikacyjny ogólnie (ang. *TELECOMS package*) - w opinii komisarz są podstawy do negocjacji. Za szczególnie istotną uznała kwestię finansowania organu regulacyjnego BERT - Organ Europejskich Regulatorów Telekomunikacji (Body of European Regulators in Telecommunications - BERT). Powiedziała, że ten organ powinien być niezależny od krajowych organów regulacyjnych, ponieważ krajowe organy regulacyjne często sympatyzują z rządami.

Pani komisarz wspomniała również o konferencji w Lyonie na temat technologii komunikacji i informacji (nanotechnologii i systemów łączonych), która odbędzie się w dniach 25-27 listopada br. oraz o nowym forum w Indiach, pod hasłem „Internet dla wszystkich”, którego celem jest zarządzanie internetowe.

2. Reforma rynku telekomunikacyjnego

Po tym jak Unia Europejska obcięła ceny roamingu dla wszystkich obywateli, podejmowane są kolejne kroki w kierunku reformy rynku telekomunikacyjnego. W UE ostatnio dużo mówi się o pakiecie TELECOMS, zajmują się tym posłowie PE i dlatego chciałabym Państwu opowiedzieć o najważniejszych założeniach tego pakietu. TELECOMS Package to nowy telekomunikacyjny pakiet legislacyjny, który ma poprawić sytuację konsumentów. Ustawodawstwo UE powinno nadążać za szybkim postępem technologicznym i rozwojem rynku, dlatego konieczne są pewne zmiany, których korzyści mają być następujące:

- **Dostęp do szerokopasmowego internetu**

Reforma, która sprzeciwia się dominującej pozycji na rynku niektórych operatorów, ma na celu wzmocnienie prawa konsumentów do wyboru i do zmiany dostawcy szerokopasmowego internetu. Ma to prowadzić do lepszych i szybszych usług oraz niższych cen dla konsumentów.

- **Zmień dostawcę usług, zatrzymaj swój numer**

Proponowane jest ustanowienie maksymalnie 24 godzinnego czasu dla operatorów na “przemieszczenie” swojego numeru do nowego dostawcy, aby zmiana operatora była dla konsumentów łatwiejsza.

- **Więcej przejrzystości**

Dostawcy usług telekomunikacyjnych będą zobowiązani do przedstawienia wszystkich niezbędnych informacji o cenach i warunkach związanych z usługami. Dzięki temu konsumenci będą mogli dokonać optymalnego wyboru przed dokonaniem zakupu.

- **Dostęp do darmowych numerów telefonów z zagranicy**

Obecnie nie ma dostępu do darmowych numerów telefonów podczas wykonywania połączeń z jednego państwa członkowskiego Unii do drugiego.

- **Telekomunikacja dla wszystkich**

Okolo 15 % Europejczyków to ludzie niepełnosprawni, w 2020 roku 25% populacji stanowić będą ludzie powyżej 65 roku życia. Ludzie niepełnosprawni, starsi i osoby o szczególnych potrzebach powinny mieć zapewniony łatwiejszy dostęp do usług telekomunikacyjnych. Polepszenie dostępu do numeru 112, pod którym można uzyskać pomoc, więcej kanałów telewizyjnych z napisami - to niektóre z punktów tej propozycji.

3. Co zawiera pakiet telekomunikacyjny?

Pakiet składa się z czterech propozycji legislacyjnych oraz politycznego stanowiska dotyczącego tzw. dywidendy cyfrowej. Początkowymi pracami, związanymi z analizowaniem tekstów oraz propozycjami poprawek, zajmą się dwie komisje: Komisja Rynku Wewnętrznego i Komisja Przemysłu. Pakiet telekomunikacyjny składa się z następujących części:

- Dyrektywa dotycząca praw obywateli, **Malcolm Harbour** (EPP, Wielka Brytania) z Komisji Rynku Wewnętrznego (usługi powszechne i prawa użytkowników związane z sieciami i usługami łączności elektronicznej, przetwarzanie danych osobowych i ochrona prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz współpraca w dziedzinie ochrony konsumentów).
- Łączność elektroniczna: dyrektywa dotycząca wspólnych ram regulacyjnych, **Catherine Trautmann** (PSE, Francja) z Komisji Przemysłu (inwestycje w sieci nowej generacji).
- Ustanowienie Europejskiego Urzędu ds. Rynku Łączności Elektronicznej, **Pilar del Castillo** (EPP, Hiszpania) z Komisji Przemysłu.
- Komunikacja i dywidenda cyfrowa, **Patrizia Toia** (ALDE, Włochy), Komisja Przemysłu.

- Uchylenie dyrektywy GSM, **Francisca Pleguezuelos** (PSE, Hiszpania), Komisja Przemysłu (dyrektywa PE i Rady uchylająca dyrektywę Rady 87/372/EWG w sprawie pasm częstotliwości, które mają zostać zarezerwowane dla skoordynowanego wprowadzenia publicznej paneuropejskiej komórkowej cyfrowej naziemnej łączności ruchomej we Wspólnocie).

4. Co to jest dywidenda cyfrowa?

Telewizja w Europie przechodzi na nadawanie cyfrowe. Operatorzy bezprzewodowi uzyskają szerokie pasmo radiowe, zajmowane wcześniej przez analogowe kanały tradycyjnej telewizji. Zanim sygnały z nowego źródła popłyną do naszych odbiorników a nasze pieniądze do kieszeni dostawców internetu, uwolnione zakresy trzeba podzielić między chętnych. „Widmo radiowe jest dobrem publicznym”, uważają posłowie i proponują połączenie rozwiązań rynkowych i wspólnotowych dla dobra europejskiego konsumenta.

Unijne ramy prawne w dziedzinie telekomunikacji powstały w latach dziewięćdziesiątych. Miały sprostać zadaniu, jakim była liberalizacja krajowych rynków, na których królowały państwowe monopole. Demontaż hegemonii telekomów zakończył się sukcesem - spadły ceny połączeń oferowanych przez konkurujących operatorów. W międzyczasie byliśmy świadkami rewolucyjnych zmian technologicznych. Telefonia komórkowa, rozwój internetu i rozkwit sieci bezprzewodowych zmieniły diametralnie oblicze telekomunikacji. Prawo Unii Europejskiej, by nie stracić skuteczności, musi odzwierciedlać te przemiany. Dlatego w 2007 roku, Komisja Europejska przedstawiła projekt reformy przepisów regulujących rynek telekomunikacji w UE. Odpowiedzią Parlamentu na propozycje Komisji jest, przedstawiony w kwietniu 2008, projekt sprawozdania autorstwa francuskiej socjalistki, **Catherine Trautmann** z parlamentarnej Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii. Unowocześnione prawo, podkreślają posłowie, ma stworzyć zrównoważony „ekosystem” dla komunikacji elektronicznej, oparty na zasadach popytu i podaży. Widmo radiowe, jak inne zasoby naturalne (słońce, woda, powietrze), jest dobrem publicznym. Mechanizmy rynkowe pomagają osiągnąć najlepszy stosunek jakości do ceny, jednak nie są w stanie same służyć interesowi ogólnemu i dostarczać dóbr publicznych niezbędnych dla funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego. Konieczne jest zatem podejście łączące kwestie polityczne z kwestiami rynkowymi, czytamy w dokumencie.

W 2012 ma się zakończyć w UE przełączanie nadajników telewizji naziemnej na emisję sygnału cyfrowego. Zmiana sposobu nadawania uwolni szeroki zakres częstotliwości radiowych. Tłok w paśmie publicznym blokował do niedawna rozwój sektora telekomunikacji, którego wartość rynkowa oscyluje wokół 2,2% łącznego PKB Unii Europejskiej.

Dywidenda cyfrowa to szerokie pasmo częstotliwości radiowych, które zostanie uwolnione po tym, jak korzystające z nich telewizje analogowe przestawią się na nadawanie cyfrowe. Wolny zakres częstotliwości przypadnie w udziale między innymi dostawcom bezprzewodowych usług internetowych. Dywidenda cyfrowa zainteresowała włoską posłankę **Patrizię Toię** z grupy Liberalów i Demokratów ALDE. Deputowana przygotowała projekt sprawozdania z własnej inicjatywy, w którym znalazły się zalecenia, jak optymalnie wykorzystać nadwyżkę częstotliwości. Efektywne wykorzystanie dostępnej nadwyżki częstotliwości pomoże realizować założenia kulturowe Unii Europejskiej, pozwoli wspierać pluralizm mediów i różnorodność językową, uważa deputowana. Patrizia Toia ma nadzieję,

iz tańsze i bardziej powszechne usługi sieciowe pozwolą zmniejszyć tak zwaną „cyfrową przepaść” - dystans między użytkownikami internetu i technologii informatycznych a osobami i społecznościami, które nie mają do nich dostępu. Autorka sprawozdania ubolewa, iż przejście z technologii analogowej na cyfrową odbywa się w różnym tempie w różnych krajach członkowskich. Dla dobra obywateli UE, podział częstotliwości muszą poprzedzać wnikliwe konsultacje społeczne, a procedura powinna być kompletnie przejrzysta, podkreśla Toia. Sprawozdanie podkreśla, że swoją porcję cyfrowej nadwyżki powinny otrzymać małe i średnie przedsiębiorstwa oraz organizacje non-profit. Posłanka uważa, iż koordynacja na poziomie wspólnotowym to jedyny sposób, by uniknąć szkodliwych sporów pomiędzy państwami członkowskimi oraz krajami trzecimi a członkami Unii podczas nowego podziału częstotliwości.

5. Połączenia światłowodowe

Sieci nowej generacji, to obok podziału widma radiowego druga najważniejsza kwestia, która nurtuje dziś sektor telekomunikacyjny, czytamy w raporcie **Catherine Trautmann**. Sieci światłowodowe oferują dużo większą przepustowość danych niż jakakolwiek inna znana technologia telekomunikacyjna. Posłowie z Komisji Przemysłu zgadzają się, iż nowe rozwiązania wymagają zmian w obowiązującym prawie telekomunikacyjnym. Reforma przepisów powinna promować inwestycje w połączenia światłowodowe, zapewnić konkurencję na rynku i jak najlepszą ofertę dla konsumenta oraz zagwarantować, iż sieć nowej generacji osiągnie jak największy zasięg w jak najkrótszym czasie. Parlamentarna Komisja Przemysłu ITRE zgłasza nad obydwoma projektami 7 lipca. Debata i głosowanie plenarne zostały zaplanowane na pierwszą sesję plenarną we wrześniu 2008.

6. Pakiet telekomunikacyjny: najważniejsze daty

- 13 listopada 2007: Komisja przyjmuje propozycję reformy unijnych zasad dotyczących telekomunikacji
- 3 lipca 2008 - głosowanie w Komisji Rynku Wewnętrznego
- 7 lipca 2008 - planowane głosowanie w Komisji Przemysłu
- wrzesień 2008 - głosowanie na sesji plenarnej w Strasburgu

**Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹**

¹ Materiał został przygotowany na podstawie debat w PE i informacji prasowych PE.